

Z á p i s n i c a

z Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti SAV dňa 21.3.2017

Prítomní: 29 riadnych členov + 23 emeritných členov

Nepřítomní: 21 riadnych členov + 22 emeritných členov

Na rokovaní bolo prítomných viac ako 50% riadnych členov, VZ bolo schopné uznášanania.

Program:

1. Otvorenie zasadnutia, úvodné slovo k voľbám do UčS. (J. Noga).
2. Predstavenie kandidátov na členstvo a sumarizácia hodnotení od vylosovaných členov UčS, diskusia. (O. Križanová, garanti, členovia UčS)
3. Voľba mandátovej a volebnej komisie
4. Voľba nových členov UčS – hlasovanie.
5. Správa o stave SAV (P. Šajgalík).
6. Diskusia
7. Vyhlásenie výsledkov, výročná správa UčS, záver

Ad 1)

Zasadnutie otvoril predseda Učenej spoločnosti SAV (ďalej UčS), prof. Noga, ktorý privítal prítomných členov UčS a oboznámil ich s programom volebného valného zhromaždenia. Po jeho schválení stručne zhrnul postup volebného procesu od dátumu vyhlásenia volieb do UčS.

Celkovo bolo do volieb zaradených 12 návrhov na riadne členstvo, z toho 4 návrhy boli opakované z predchádzajúcich volieb so súhlasom navrhovaných kandidátov. Sedem návrhov bolo podaných členmi UčS priamo, ostatné vedeckými radami organizácií SAV, väčšinou už aj s podporou členov UčS. Po zverejnení návrhov pre členov UčS nakoniec všetky návrhy získali garanciu aspoň od dvoch členov, a teda všetky boli kvalifikované do hodnotiaceho procesu.

Samotnému volebnému VZ predchádzalo hodnotenie každého návrhu piatimi vylosovanými členmi UčS. Celkovo bolo potrebné vypracovať 60 hodnotení, čo sa úspešne podarilo v priebehu ca 45 dní. Predseda vyjadril vďaku všetkým, ktorí sa aktívne tohto procesu zúčastnili.

Následne predseda uviedol stručnú analýzu stavu riadnych členov UčS, najmä s ohľadom na distribúciu podľa vedných odborov a prognózu prechodu do statusu emeritných členov pre najbližšie roky.

Ad 2)

Prof. Oľga Križanová zosumarizovala hodnotenia od členov UčS, pričom skonštatovala, že do samotnej voľby postúpilo 9 návrhov na riadne členstvo. Zvyšné 3 návrhy nezískali volebným poriadkom stanovenú limitnú podporu. Vzápätí stručne predstavila jednotlivých kandidátov na členstvo v UčS, s uvedením významných výsledkov, citovanosťou najvýznamnejších prác, a tiež odprezentovala zosumarizované výsledky hodnotenia. Ku každému kandidátovi sa vyjadril aspoň jeden z jeho garantov, prípadne v následnej diskusii i ďalší členovia UčS.

Ad 3)

Predseda pred samotnou voľbou vysvetlil pravidlá hlasovania. Následne UčS zvolilo mandátovú a volebnú komisiu v zložení: prof. Alexander Feher, prof. Anatolij Dvurečenskij.

Ad 4)

Maximálny limit pre voľbu riadnych členov bol predchádzajúcim VZ stanovený na 10, voľba sa teda uskutočnila iba v jednom kole. V čase voľby bolo prítomných 51 členov UčS (jeden riadny člen musel z vážnych príčin VZ opustiť ešte pred hlasovaním).

Ad 5, 6)

Predseda SAV, prof. Šajgalík, informoval členov UčS SAV o nasledovných témach:

- Vývoj rozpočtu SAV na základe stabilizačnej zmluvy. Predseda SAV informoval o stretnutí s ministrom financií a jeho príslube dodatočného transferu 1,1 mil. eur v prospech SAV určených pre rozdelenie na základe výsledkov akreditácie. Predseda tiež spomenul prípravu rozpočtu SAV na rok 2018, kde sa počíta so sumou 64 mil. eur.
- Audit výskumného priestoru SR, ktorý vyplýva z programového vyhlásenia Vlády SR. SAV audit víta. Predseda vyzdvihol, že v Rade vlády pre vedu techniku a inovácie (RVVTI) sa pochvalne vyjadrovali o súčasnej akreditácii ústavov SAV v réžii zahraničných expertov.
- Situácia so zákonom o verejných výskumných inštitúciách (VVI). Dňa 16.03.2017 sa konalo zasadanie RVVTI, na ktorom schválilo doplnené znenie návrhu zákona o VVI. V ňom sa odstránili niektoré nedostatky predchádzajúcej verzie návrhu, týkajúce sa majetkovo-právnych náležitostí. Po schválení vládou SR a parlamentom by mal zákon platiť od 1. januára 2018. Súčasne RVVTI požaduje urýchlenú prípravu nového zákona o SAV (predložiť legislatívny zámer do septembra 2017).
- Štátna vedná politika. Predseda informoval o skutočnosti, že v súčasnosti nemá SR vypracovaný platný dokument o štátnej vednej politike pre budúce obdobie. Tiež informoval, že SAV vyvinula iniciatívu pre vytvorenie takéhoto dokumentu, pričom pracovnú skupinu za týmto účelom tvoria predseda a podpredsedníčka SAV, rektori 5 významných univerzít, predseda SKVH, predseda APVV, predseda UčS SAV. V ďalšej fáze pracovnú skupinu pre tento účel vymenuje predseda RVVTI, podpredseda Vlády SR pre investície a informatizáciu, P. Pellegrini.
- Akreditácia SAV. Predseda hodnotil akreditáciu ústavov SAV panelom zahraničných expertov ako úspešnú, napriek faktu, že v súčasnosti sa rieši 22 odvolaní. Menšie problémy bude riešiť akreditačná komisia, závažnejšie priamo panel expertov. Tiež spomenul, že pozitívne hodnotenie ústavov sa finančne prejaví pri rozdeľovaní dodatočných zdrojov nad rámec bazálneho rozpočtu SAV.

Zo strany zahraničných expertov bola SAV, resp. jej ústavy najviac kritizované za fakt, že sú príliš uzavreté do seba, veľmi málo internacionalizované a nemajú dostatočne prepracovanú generálnu víziu činnosti na nasledujúce dekády. Zo štrukturálnych fondov sa napr. nakúpilo veľa prístrojov, no chýba projekt udržateľnosti výskumu a zabezpečenia ľudských zdrojov. V tejto súvislosti predseda SAV spomenul, že bude potrebné rozpracovať akčný plán rozvoja SAV ako konkrétne naplnenie dokumentu SAV 2020. V rámci neho by mal každý ústav vypracovať akčný plán pre svoj rozvoj. Plnenie plánu sa bude kontrolovať ročne, pričom pozitívne plnenie plnenie by sa malo odraziť na financovaní pracoviska.

V diskusii k týmto témam rezonovali nasledovné myšlienky:

Prof. Noga vyzval k zväženiu zavedenia výkonového modelu pre financovanie organizácii SAV, ktorý by v regulovanej miere umožňoval nielen zvyšovanie z dodatočných zdrojov, ale prerozdeľovanie rozpočtu SAV ako celku, t. j. aj znižovanie rozpočtu ústavov z nízkym výkonom, tak aby boli menežmenty ústavov motivované (ale aj donútené) udržiavať iba výskum na čo najvyššej úrovni.

Predseda SAV poznamenal, že nie je zástancom takéhoto modelu. Výsledky hodnotenia nebudú mať negatívny dopad na bazálne rozpočty ústavov, nakoľko sú už v súčasnosti podfinancované a znižovaním rozpočtu by sa ich schopnosť zlepšiť sa ešte zmenšovala. Zopakoval, že pre najlepšie ústavy bude na základe akreditácie v tomto roku rozdelených 1.1 M€.

Prof. Križanová navrhovala zväziť priamo hodnotenie tímov z úrovne P SAV a tým regulovať úroveň. Podľa predsedu SAV by toto bolo neprípustné zasahovanie do menežmentu ústavov.

Prof. Čiampor sa priamo dotkol riadenej reštrukturalizácie ústavov ako lepšej alternatívy k finančnej regulácii. Taká reštrukturalizácia by mala byť súčasťou akčných plánov rozvoja.

Prof. Luby vo svojom príspevku poukázal na niektoré stále otvorené otázky a problémy resp. neistoty pretrvávajúce v SAV v súvislosti s prechodom ústavov na VVI, slabej úspešnosti v rámci získavania prostriedkov H2020, či nízkej úrovne patentovania výsledkov. Tiež poukázal na potrebu udržať doktorandské štúdium v SAV, ale i potrebu úpravy etického kódexu SAV (napr. s ohľadom na internetovú komunikáciu). K týmto otázkam by mali dávať návrhy aj členovia UčS.

Predseda SAV vyjadril presvedčenie, že VVI sú mimoriadne potrebné, a že SAV sa s ich zriadením vysporiada. Konštatoval, že pri rozpočte 64 miliónov € v roku 2018, je SAV v komfortnej situácii a má rozpočtový kľud. To je optimálna doba pre prechod na VVI. Tiež vyjadril požiadavku na zriadenie útvaru SAV, ktorý bude na profesionálnej úrovni poskytovať pomoc pri príprave návrhu projektov najmä v rámci výziev EK.

Dr. Kuzmík sa dotkol otázky zahraničných pracovníkov a doktorandov a spomenul problémy s cudzineckou políciou. Prof. Šajgalík zdôraznil potrebu zmeny a zjednodušenia procesu prijímania cudzincov mimo EÚ, taktiež zdôraznil potrebu umožnenia najímať takýchto pracovníkov v rámci projektov APVV. Spomenul, že sa ukazuje nádejná spolupráca so Singapúrom a s Taiwanom.

Prof. Moczo vo svojom príspevku ocenil správu a poznamenal, že by bolo nanajvyš žiaduce mať takúto správu aj o stave výskumu na univerzitách.

Ad 7)

a) Mandátová a volebná komisia konštatovala, že v čase volebného hlasovania bolo prítomných 28 riadnych členov a 23 emeritných členov, VZ bolo teda uznášaniaschopné. Následne sumarizovala výsledky volieb:

Počet odovzdaných hlasovacích lístkov: 51, z toho platných 50

Nadpolovičnú podporu získali a za riadnych členov UčS boli zvolení:

Prof. RNDr. Michal Fečkan, DrSc., Matematický ústav SAV, Bratislava

Doc. RNDr. Karol Flachbart, DrSc., Ústav experimentálnej fyziky SAV, Košice

Prof. RNDr. Radko Mesiar, DrSc., Stavebná fakulta STU, Bratislava

PhDr. Slavomír Michálek, DrSc., Historický ústav SAV, Bratislava

Prof. RNDr. Igor Podlubný, DrSc., Fakulta baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií TU, Košice

Ing. Ján Tkáč, DrSc., Chemický ústav SAV, Bratislava

Prof. Ing. Marián Valko, DrSc., Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU, Bratislava

Ing. Alexandra Zahradníková, DrSc., Centrum biovied SAV, Bratislava

VZ schválilo tieto výsledky volieb. Vzhľadom na verejnú dostupnosť zázpisnice nie sú podrobné informácie o získaných hlasoch súčasťou tohto zápisu, ale sú archivované na sekretariáte UčS.

b) VZ schválilo „Výročnú správu o činnosti UčS za rok 2016“ v znení ako bola predložená v materiáloch k VZ.

Zapísali: O. Križanová, V. Baláž, J. Bátora

Overil a doplnil: J. Noga

11.4.2017

Prof. RNDr. Jozef Noga, DrSc.
(predseda)